

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG SOKOLSKO SELO

LJUBLJANA,
19 JANUARA 1934

Izlazi svakog petka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se
u Učiteljskoj školi, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 • Račun
poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

GOD. V
BROJ 4

Sednica predsedništva Saveza slovenskog Sokolstva

Definirisan prijem bugarskih Junaka izvršice se na prvoj glavnoj skupštini Saveza SS dne 11 maja o. g. u Pragu

Prag 14. januara.

Sednica predsedništva Saveza slovenskog Sokolstva održana je u Pragu, u Tiševom domu, od 12 do 14 o. m. Na ovoj sednici, kao i na ostalim sastancima tih dana, prisutna braća raspravila su sve predmete dnevnoga reda u punoj saglasnosti i bratskom duhu, donesavši jednodušno sve odluke. Time je bio dovršen dobar deo zajedničkih nastojanja svih sokolskih organizacija, udruženih u Savezu slovenskog Sokolstva.

Prefkonferenca

U petak dne 12 o. m. sastali su se u uredu staroste Saveza SS, br. Gangl i tajnik Saveza SS, br. Štjepanek, sa članovima predstavnika Saveza SS na prefkonferenciju, koja je raspravila sav dnevni red i precizirala svoje gledište o pojedinim tačkama dnevnog reda. Nakon iscrpnih debata bio je na taj način u tanjine pripremljen materijal za samu sednicu predstništva. Prefkonferencija bila je zaključena u 20 sati.

U Aleksandrovom kolegiju

U subotu dne 13 o. m. pre podne i zamjenik staroste Saveza SS, br. Gangl i tajnik Saveza SS, br. Štjepanek, oglasili su novi dom jugoslovenskih studenata, koji nosi ime našeg Kralja, svog velikog dobroćinitelja i pokrovitelja. Dom — »Aleksandrov kolegij« — obiluje braće najljubaznije je pokazao njegov upravnik, br. prof. dr. Janko Pretnar. Dom je veličanstvena palača, opremljena sa svim najmodernijim tehničkim i higijenskim uređajem. Sve su prostorije osobito zračne i svetle, i spavaonice, čitaonice, učionice, risaonice, glazbena dvorana i dvorana za svečanosti, hodnici, stepeništa, vežbašta i igrališta — sve je to udobno, čisto, prostrano i privlačno, da za naše studente ne možemo poželeti ništa lepšeg i boljeg. Sada nameštaju veliku kuhinju i blagovaonicu, tako da će se naši studenti tu osećati kao u domaćoj gozpodskoj kući. Od naših pak studenata, koji stanuju u tom domu, zavisu sada, kakva će duhovna dobra steći u tolikoj udobnosti, da bi se mogli s punim i zdravim snagama iskazati u životu među svojim narodom. Po izjavi br. dr. Pretnara, tome domu i njegovim starijima obraća najveću i trajnu pažnju i br. dr. Petar Zenkl, šef centralnog socijalnog ureda grada Praga.

Kod sestre Renale Tiševe

Istoga dana u podne primila je s. Renata Tiševa u svome skromnom stanu, u domu Praškog Sokola, braću dr. Bukovskog, Gangla, Štjepanka i Truhlarza. 80-godišnja žena pozdravila je nadošle braću najljubaznije, započevši odmah s njima osobito bistrom i najživahnijim razgovorom o svim savremenim javnim i sokolskim pitanjima. Snažno je prebolela tri puta upalu pluća, a pošto je bila slomila i nogu, vrlo teško hoda sa štapom po svojoj sobici. Kada je ležala bolesna, u sanatoriju i kod kuće, diktirala je treću knjigu svojih uspomena, koju sada priprema za štampu i koja će izići u nakladi ČOS. Osobito živo zanimala je s. Tiševa za razvoj i napredak jugoslovenskog Sokolstva, izrazivši naročito svoje veliko veselje nad radom naših sokolskih četa. Po njenom mišljenju, bilo bi korisno da se sokolske čete uvedu također i u ČOS, naročito u Potkarpatskoj Rusiji. S. Renata Tiševa isporučuje svoje sestrinske pozdrave svim sestrama i svoj braći u Jugoslaviji.

Sednica predsedništva Saveza SS

U nedelju dne 14 o. m. počela je sednica u većnici Tiševog doma u 9 sati, koja je, osim podnevnog prekida od jednog sata, potrajala do 20.30 sati. Sednici su prisustvovala braća: starosta dr. Bukovski, i zamjenik Gangl, i zamjenik Zamojski, načelnik dr. Klinger, tajnik Štjepanek i blagajnik Truhlarz, te gosti: od Jugoslovena br. Đura

Paunković, od Poljaka s. Jadviga Zamojska i br. dr. Aleksandar Ščepanski, od Rusa braća Viničuk i Hitkov, a od ČOS braća Antonin Krejči i Kepl.

Br. dr. Bukovski naglasio je, da se sokolski rad po svim slovenskim zemljama razvija u bratskoj saradnji i u Tiševom duhu i da će skoro nadoći doba, kada će svi slovenski narodi biti udruženi u Savezu slovenskog Sokolstva. Čestita bratu Zamojskom, koji je izabran za počasnog potpredsednika engleskog gimnastičkog saveza »Amateur Gymnastic Association«. Konačno izražuje veliku radost nad krasno uspehim sletom u Ljubljani godine 1933.

Iscrpan tajnik izveštaj podao je br. Štjepanek, koji je sednica jednoglasno odobrila.

O radu načelnštva izveštio je načelnik br. dr. Miroslav Klinger. Na temelju njegovog izveštaja bila je primljena i sledeća dopuna:

»Sednica se saglašuje s navodima poljskih delegata u pogledu sednice načelnštva Saveza SS, održane 1. oktobra 1933 u Ljubljani, a kojoj nisu učestvovali zastupnici Poljskog i Ruskog sokolskog saveza.

Nakon duže debate bilo je jednodušno zaključeno, da se predloži načelnštvu Saveza SS sledeće:

1) da sazove narednu sednicu načelnštva Saveza SS četiri nedelje pre održanja iste, a da se ista sazove najkasnije do 25 februara t. g.;

2) da bude dnevni red ove sednice načelnštva Saveza SS:

a) pravilnik načelnštva Saveza SS, b) pripreme za slet Saveza SS u Varšavi,

c) izbor prostih vežaba za članove i članice za slet Saveza SS u Varšavi, i to tako, da se izaberu vežbe na osnovu općeg natečaja, koji se ima dostaviti svim učlanjenim Savezima u Savezu SS, te da se odredi takav rok, da bi bilo moguće na toj sednici, sazvanj u smislu tač. 1, doneti odluku o rezultatu natečaja.

Glede raspisa za proste vežbe članova i članice za svesokolski slet u Varšavi god. 1935 utanačuju se sledeći uslovi za pre pomenuti natečaj ovih vežaba:

1) Svaki savez može da pošalje jedan predlog prostih vežaba za članove i jedan predlog prostih vežaba za članice;

2) između ovih podnesenih predloga, a nakon što bude svaki i praktično preispitan, izabrac se po jedna vežba za članove i za članice. Kako će se izabrati vežbe nakon što budu praktično izvedene, to se mora lokalni savez, onaj u čijem će se sedištu održati sednica, pobrinuti da za vreme zasjedanja sednice nade po 6 vežaba i vežbačica za svaku predloženu vežbu. Odnosom lokalnom savezu mora da svaki od ostalih učlanjenih saveza u Savezu SS javi najkasnije do 15 februara, kada će doći njihovih predstavnika, koji će s vežbačima uvežbati od njih predložene vežbe.

3) Pri sastavljanju ovih vežaba ima da se uzme u obzir sledeće:

a) vežbe treba da budu izdašne i efektne pri izvodenju u masi (kao također i da se polaže važnost na estetsku stranu i fiziološku vrednost vežaba);

b) vežbe treba da su komponovane zajedno s glazbom, koja će imati priložiti vežbama i s njima dostaviti;

c) vežbe treba da budu jednostavne i da obuhvataju najviše vežbanje dvojica;

d) vežbe neka ne traju više od 10 minuta.

Ovaj natečaj treba da raspišu i ČOS i Savez SKJ, ako žele da učestvuju u natečaju Saveza SS.

Sednica priznaje veliku važnost pokrajinskim sletovima, koji će se održati ove godine u Sarajevu i u Zagrebu i poziva slovensko Sokolstvo, da uzme učešća na obim sletovima u što većem broju.

Sednica načelnštva Saveza SS održaće se dne 25 februara t. g. u Varšavi.

O položaju u Savezu ruskog Sokolstva prema referatima braće Štjepaneka, Viničuka i Paunkovića sednica konstatuje, da se većina ruskih sokolskih jedinica izjavljuje, da sedište njihovog Saveza bude u Beogradu a ne u Pragu. Konačno je bio primljen predlog, da se predstavnici objiju struja ruskog Sokolstva — po 5 od svake — sastanu na dogovor, na kome ima da se postigne sporazum, tako da bi rusko Sokolstvo sjedinjeno jedinstveno nastupilo najkasnije na sletu u Varšavi god. 1935.

O pravilniku Saveza SS opširno je izveštio tajnik br. Štjepanek, pa su u tom pogledu bili odobreni svi njegovi predlozi.

O molbi za prijem bugarskih Junaka u Savez SS izveštala su braća Paunković i Štjepanek, izloživši najpre razgovore s zastupnicima Junaka braćom Lazovom i Georgijevom u Pragu i u Beogradu. Nakon iscrpne debate bilo je zaključeno, da ovaj predlog za prijem Junaka u Savez SS ima da se stavi na dnevni red prve glavne skupštine Saveza SS, jer u smislu pravila Saveza SS samo glavna skupština ova Saveza ima pravo da odlučuje o ovom pitanju. Pri ovome merodavni su članovi 1 i 2 pravila Saveza SS kao i sadržaj proglasa, koji su dne 14 avgusta 1925 u domu br. Adama Zamojskog u Varšavi izdali i potpisali legitimni zastupnici i predstavnici češkoslovačkog, jugoslovenskog, poljskog i ruskog Sokolstva, a koji proglas glasi:

Izaslanici Sokolskih saveza: češkoslovačkog, jugoslovenskog, poljskog i zagraničnog ruskog, sabrani dne 14 avgusta 1925 na zborovanju u slavnoj prestonici poljskog naroda, u Varšavi, proglašuju po zajedničkom dogovoru i u jednodušnom suglasju:

Prozeti spoznajom izišenog poslanstva sokolske ideje, uvereni smo, da je ta ideja, na osnovu Tiševog nauka, pozvana, više nego ikada druga, da pripravi put za željenom zblizenju svih slovenskih naroda.

Uvereni smo, da su slovenski narodi — pokoravajući se vekovnim glasovima svog krvnog srodstva i bratstva — dužni da združie sve sile za razvoj i na obranu svega slovenskog života.

U spoznanju, da svetski rat i njegove posledice otvaraju pred slovenskim narodima široko polje novoga rada i novih vidika za buduće zadatke, hoćemo da se unapred, jedinstvenim općim smerom trudimo oko moralnog i telesnog uzgoja svega slovenskog života u bratskom demokratskom duhu, koji isključuje sve ono što cepa Slovenstvo. To je duh, koji odstranjuje sve sadašnje i davne sporove i njihove uzroke, a širi uzajamnu ljubav, strpljivost i brat-ski združni život na korist najviših ideala čovečanstva i civilizacije.

Sakupljeni su predstavnici gore imenovanih slovenskih sokolskih saveza zaključili da ponovno osnuju čvrsti savez sokolskih organizacija svih slovenskih naroda u duhu načela i pravila, danas primljenih. Šaljemo tu radosnu vest u sve naše slovenske zemlje kao prvi izraz naše vruće čežnje za silnom budućnošću čitavog Slovenstva.

Pre citirana pak dva člana pravila Saveza SS određuju:

1) Savez se ustanavlja s namerom da sve slovenske sokolske organizacije međusobno sudeleju i da se potpomazu, da se postigne po mogućnosti najviša telesna i čudoredna savršenost slovenskih naroda na osnovu Tiševih načela. Misi vodilje za savezno delovanje jesu velika ideja bratstva svih slovenskih naroda i zamašna zadaća Slovenstva u istoriji čovečanstva.

2) Savez se ustanavlja, ako ova pravila prihvate centralne organizacije Sokolstva, češkoslovačkog, jugoslovenskog, poljskog i ruskog. One slovenske sokolske organizacije, koje nisu učestvovala na ustanovnoj glavnoj skupštini, mogu se primiti kao članovi na glavnoj skupštini jednoglasno. Članovi Saveza ne mogu biti političke, verske ili razredne organizacije.

Do glavne skupštine, koja će o tome odlučiti, nastojeće se da se učini sve, da se također i obostranim ličnim vezama s Junacima što više jedni drugima približimo i međusobno upoznamo te da utremo gladak i ravan put za dolazak Junaka u naše slovensko sokolsko kolo.

Nakon što je još br. Truhlarz izveštio o blagajničkom stanju Saveza SS, na predlog br. Gangla sednica je zaključila, da se naredna glavna skupština Saveza SS održi dne 11 maja t.

Učesnici sednice Saveza slovenskog Sokolstva održana od 12—14 o. m. u Pragu

(sasvim sredi) starosta SSS i ČOS br. dr. Bukovski, za njim (s leva na desno) blagajnik SSS i I zam. st. ČOS br. J. Truhlarz, II zam. st. SSS i starosta Poljskog sok. saveza br. A. Zamojski, I zam. st. SSS i I zam. st. Saveza SKJ br. E. Gangl, (otraga, levo) načelnik SSS i ČOS br. dr. M. Klinger i tajnik SSS br. V. Štjepanek

g. u Pragu, a sednica predstništva Saveza SS dan pre ove skupštine, također u Pragu.

Br. Zamojski, kao predsednik Međunarodne gimnastičke federacije, izveštio je zatim o pripremanju za međunarodna telovežbačka takmičenja, koja se održavaju o. g. u Budimpešti, i to 30 maja i 1, 2 i 3 juna.

Nakon što je bio dnevni red sednice iscrpljen, starosta br. dr. Bukovski zaključio je sednicu u 20.30 časova.

Tako smo se razili iz Tiševog doma svaki sa svojim sokolskim poslovi, osveženi i ojačani toplinom i iskrenošću duha slovenskog sokolskog bratstva, koje nas je za sve vreme prožimalo i koje je vodilo naš rad.

Poljski poslanik g. Švarchburg - Ginter o značaju učenja slovenskih jezika

Uvodni govor g. Poslanika na beogradskoj radio-stanici na početku radio - časova poljskog jezika, koje priređuje Prosvetni odbor Saveza SKJ

Poslanik g. Švarchburg - Ginter

Ovih dana, kao što smo već javili, počelo se održavanjem radio - časova poljskog jezika na Beogradskoj radio-stanici, koje priređuje Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije. Pre početka prvog časa ovih radio-predavanja poljskog jezika, održao je preko radia uvodnu reč sam poljski poslanik na našem Dvoru g. Švarchburg-Ginter. G. Poslanik došao je u radio-stanicu u pratnji g. dr. Ksavera Glinke, atašea za štampu u Poljskom poslanstvu. U radio-stanici poslanik g. Švarchburg-Ginter bio je dočekan od predstavnika uprave Beogradske radio-stanice g. generala Kalafatovića i generalnog sekretara g. Dokića, a od strane prosvetnog odbora Saveza SKJ pozdravio ga je br. prof. Krejčik.

Poslanik g. Švarchburg-Ginter održao je zatim sledeći govor:

S iskrenom radošću želim da pozdravim početak nastave poljskog jezika, koja je omogućena jugoslovenskoj javnosti, zahvaljujući inicijativi Saveza

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Statistika telesnog vaspitanja češkoslovačkog Sokolstva

Objavili smo već nekoliko općih podataka o stanju češkoslovačkog Sokolstva za konac 1932 godine, prema čemu je svaki mogao da stvori jasnu sliku o veličini sokolske organizacije u bratskoj Češkoslovačkoj. Mišljenja smo pak, da se svaki pravi Sokol mora u prvom redu da zanima također i za onaj deo statistike, u kome je govor o telesno-vaspitnom delovanju tako eminentno vaspitne organizacije kao što je sokolska. Zato danas objavljujemo nekoliko podataka o ogromnom radu, koji je izvršilo češkoslovačko predništvo sa svim vežbačima po društvima i četama, po čemu će onda biti svakome jasno, zašto je IX svesokolski slet u Pragu 1932 god. postigao tako golem posvemašnji uspeh. Kako će se videti iz sledećih redaka, to je plod ustrajnog, neprekidnog i duboko smišljenog rada, a ne onoga, koji bi se očitovao u samim paradnim manifestacijama ili pukim rečima na papiru.

Stara je istina, da stup sokolskih organizacija tvori velik kadar dobro i svestrano izveštanih te poštovnih prednjaka i prednjačica. Ako pogledamo češkoslovačko Sokolstvo, videćemo, da 13.617 prednjaka i 9627 prednjačica predstavljaju onu motornu silu, koja ogromni stroj češkoslovačkog Sokolstva ne stavlja samo u pogon, već također oprezno i stručno reguliše i njegovo funkcionisanje, uzimajući pri tome u obzir stvarne prilike kao i zahteve modernog telesnog i moralnog uzgoja. Ukupno 23.244 lica bilo je na poslu u jubilarnoj Tirševoj godini da pripravi silne mase telovežbačkog članstva za svesokolski slet. Zajedničkim naporom, pri čemu osoba nije značila ništa, već je celina bila sve, uspeo je odneti palmu pobeđe iz ruku svega gimnastičkog sveta. Između 13.617 prednjaka bilo ih je 130, koji su položili teški ispit za saveznog prednjaka; župske prednjačke škole i ispitate imale je daljnjih 3304 lica. Kod članica pak statistika iskazuje, da ih je savezni ispit položilo 197, a župski 5075. Pa i ne obazirući se na sve ispite, možemo da uverimo, da je sav prednjački kadar ČOS potpuno prožet sa sokolskim duhom i da je svestan, da na njegovoj snazi počiva ujedinjeno i težište celokupne organizacije. Od prednjaka bilo ih je 1815 muških i 1413 ženskih, koji su školovani u centralnoj prednjačkoj školi ČOS u Tirševom domu u Pragu.

Posećivanje telovežbe svih kategorija vežbača u ČOS kroz celu godinu predstavljalo je izuzetno veliki broj od preko 16 i po miliona lica, te premašuje ukupni broj stanovništva Češkoslovačke Republike za skoro 2 miliona. Biće zanimljivo stoga da pogledamo te brojke nešto detaljnije.

Poprečno upisanih članova vežbača bilo je 61.595, koji je broj predstavljao maksimum, dok ih je kroz celu godinu ustrajalo u vežbačkim redovima 46.392. Vežbovanih satova bilo je u svoj ČOS za muško članstvo 204.788, a u ovim satovima poset telovežbe iznosio je ukupno 2.391.536 lica, što poprečno otpada na jedan telovežbeni sat 35.439 vežbača. Kod članica najviši broj vežbačica bilo je 42.964, poprečno upisanih 33.114, telovežbenih satova 160.305, a ukupno je posetilo vežbu 1.683.201 lica, dakle poprečno na 1 sat 27.289. Najviši broj upisanog muškog naraštaja iznosio je 34.620 lica, a poprečno kroz svu godinu 24.423 lica, telovežbenih dana bilo je 160.980, a ukupni broj poseta telovežbe iznosio je 1.364.315 lica. Ženskog naraštaja najviši upisani broj iznosio je 31.746, poprečni pak broj kroz celu godinu 25.191, vežbovanih satova bilo je 154.849, a poset telovežbe iznosio je 1.294.933 lica, poprečno na 1 sat 21.243 lica. Dece, kao najbrojnija, iskazuju naravno i još mnogo veće brojke, i to: najviši broj upisane muške dece bio je 116.537 dečaka, poprečno pak kroz celu godinu 93.903; ženske dece bilo je najviše upisano 131.264 devojčice, poprečno pak kroz celu godinu 108.600. Telovežbenih satova imala su muška deca 172.847, a ženska deca 170.215; ukupni poset u svim društvima muške dece iznosio je 4.528.567 dečaka, a ženske dece pak 5.292.581 devojčicu, tako da je poprečni poset u 1 telovežbenom satu bio kod muške dece 77.237 dečaka, a kod ženske dece 89.381 devojčica.

U češkoslovačkom Sokolstvu dakle, koje broji ukupno 683.510 pripadnika, vežbalo je 418.726 lica. Poprečno otpadalo je na vežbačke kategorije kroz svu godinu 331.626 lica, koja su vežbala 1.023.984 telovežbena sata, tako da svesokolski poset iznosi 16.555.133 lica i iskazuje nadalje poprečni poset na jednom telovežbenom satu od 49.231 lica. I to je mnogo, dapače najviše doprinelo veličini svesokolskog sleta u Pragu.

I za nas stoga vredi isto kao i za bratsko češkoslovačko Sokolstvo: što više predništva, to će veći biti naši prednjački zborovi, tim će veći biti i naši uspehi, a tim ćemo dublje prodreti i u narod. Naša je zadaća da to i izvršimo.

Pui Sokola vodi u vežbaonicu!

U zadnjem broju spomenuli smo poslanicu ČOS, upućenu svim društvima i župama prilikom Nove godine. U toj je poslanici naročito podvučeno, da se mora telovežbački rad, unatoč svojoj sadašnjoj veličini, još mnogo i mnogo produbiti. Dužnost je svakog Sokola, koji aktivno učestvuje u radu sokolske organizacije da također i vežba, i da na taj način pripomogne, kako bi broj sokolskih pripadnika na radu u vežbaonici što moguće više porastao.

Kako sada čitamo u vesniku Plzeňske župe, župska će vodstva ispravno shvatiti ovaj apel ČOS, pa zato i poslednji broj vesnika pomenute župe donosi u tekstu čitav niz poziva, kojima se pozivaju članovi i članice na redovit rad u vežbaonici. Župsko staršinstvo Plzeňske župe, kome su na čelu starosta brat dr. Augustin Šip i načelnik brat Štrunc, pošlo je u tom pogledu još i dalje, te će u februaru aršom broju svoga vesnika priložiti i statističke sabirne arke, po kojima će svako društvo morati tačno da izveštava, kako je članstvo shvatilo poziv upućen mu poslanicom ČOS i kako je na taj poziv i reagiralo. — Plzeňska župa je danas jedna od najjačih u ČOS, jer ima preko 17.300 članova, ali od kojih ne vežba preko 14.000, ubrojiv ovde i oko 4.000 članica. Razumljivo je, da je među ovim članstvom i mnogo takvog, kome je neophodno potrebna telovežba, tako raznolika i sistematska, kao što ju samo može da pruži sokolska vežbaonica, sokolsko vežbalište i razne sokolske igre. Međutim to se članstvo iz raznih razloga otiima telovežbi. Stoga opravdano podvlači pisac članka u vesniku pomenute župe, da su izgovori onih, koji beže od telovežbe, ponajviše neopravdani i prazni, pa naglašuje, da Sokolstvo od takozvanih potpornih članova nema upravo ama baš nikakve koristi, jedino te što mu doduše pružaju izvesnu materijalnu pomoć, ali Sokolstvo bi im tu pomoć radije povratilo u zamenu za korisno telesno vaspitanje.

Smatramo, da bi također i kod nas bilo vrlo potrebno, da se sve bratske župe počnu ozbiljno baviti što jačom i smišljenijom propagandom, kako bi poset vežbaonica i vežbališta bio što veći, jer je neosporno, da je mnogo bolje imati i manji broj pravih Sokola na istinskom radu, nego njih tisuće samo na papiru.

Zimske pripreve za laku atletiku

U Tirševom domu u Pragu počelo se je još lani s najobilnijim pripremama takmičara u lakoj atletici. Sada pred Božić posetilo je ove tečajeve za laku atletiku, koje vode braća Šterc, Pehaček i Vikoupič, od 85 do 90 tečajaca. Za vreme božićnih praznika rad u tečaju bio je za nekoliko dana prekinut i sada je iznova nastavljen, te se održava za pripadnike svih praških župa jedanput na sedam. Nakon temeljitih pripreva još u toku ove zime ovi takmičari časno će zastupati sokolske boje na Tirševim igrama u septembru o. g. u Pragu.

Izbirna takmičenja ČOS za Budimpeštu

Već smo više puta spomenuli, kako se osobito češkoslovačko Sokolstvo sprema za pretstojeća međunarodna takmičenja u Budimpešti. Da bi na ova međunarodna takmičenja dolično nastupilo, ono sprema i dovoljan broj izabranih takmičara, među kojima će se zatim izabrati najbolji od najboljih i od njih sastaviti konačna takmičarska vrsta. Ova izbirna takmičenja izvršila se u Tirševom domu u Pragu dne 21. o. m., i to pred sokolskim sucima, javnošću i drugim stručnjacima telovežbe po svim propisima i u svim propisanim disciplinama lake atletike, da se vidi, koliko su već pojedini takmičari pripravniji za teško takmičenje u Budimpešti, kome će učestvovati oko 20 naroda, i to: Čehoslovaci, Jugoslovani, Poljaci, Bugari, Francuzi, Finci, Luksemburžani, Englezi, Mađari, Italijani, Japanci, Meksikanci, Palestinci, Nizozemci, Rumuni, Švicari i Nemci.

† Brat Antonin Kroupa

U Pragu preminuo je ovih dana stari sokolski radnik br. Antonin Kroupa. Širemu krugu Sokola moguće pokojnikovo ime nije tako poznato, jer je bio br. Kroupa tihi radnik, ali ako spo-

menemo, da je on podao sokolskim telovežbačkim spravama sadanji modern oblik, shvatićemo odmah, gde se je kretao i kakav je bio njegov rad. Kada je god. 1888 bio izabran za oruđara prednjačkog zbora u društvu Smihov I, kome je bio načel. br. dr. Jindra Vanjiček, primio se je velikim oduševljenjem studiju, kako da se doteraju i usavrše tadanje primitivne telovežbačke sprave. Naročito se je iskazao s novom konstrukcijom preče, koja je sada uvedena po svim vežbaonicama. Ipak br. Kroupa nije se zadovoljio samo tim uspehom, već je postepeno usavršavao također i druge sprave, pokazujući ujedno spretnost i u izradivanju nacrtu za vežbaonice, tako da su mnoga sokolska društva sagradila svoje sokolske domove po njegovim nacrtima. Veliko oduševljenje navelo ga je također da se prihvati i pitanja gradnje sokolskih vežbališta, pa su se njegovim nacrtima i u tom pogledu koristila mnoga sokolska društva. U svemu izradio je 160 nacrtu za domove i vežbaonice, 84 za osnovne i 161 za srednje škole te 44 za preparandije. Nacrtu za letnja vežbališta izradio je 90, među kojima i one za poznata vežbališta u Nimborku, Prostějovu, Taboru i t. d. U znak zasluga, koje je stekao u toj struci, bio je pozvan 1924 god. u državnu komisiju za normalizaciju vežbaonica i vežbališta. Ipak, ni njegov rad u vežbaonici nije nimalo radi toga trpeo, već ga je obavljao uvek najsvesnije. Sudelovao je nadalje i s bratom Karlom Vanjičkom pri osnivanju sokolskog muzeja, pripomogavši i tu mnogo što je danas ta sokolska ustanova tako uzorno uređena. Br. Kroupa rođen je u poznatom središtu Hodov u Domažlicama, a bio je pokopan na Olšanima u Pragu 8. o. m. Slava mu!

(Nastavak sa 1 strane)

Sokola Kraljevine Jugoslavije i predusretljivosti Beogradskog radia.

To je u stvari umešno i realno iskorišćavanje današnjih tehničkih pronalazaka za važne ciljeve savremenog života i korisno u nacionalno-državno pogledu.

Smatram, da nema ništa važnije od učenja jezika drugoga naroda, kao da se želi s njim zbližiti i još tesnije saradivati nego do sada. Znanje pak za nas Slovene još jednog slovenskog jezika više, predstavlja nesumnjivo proširenje naših mogućnosti i učvršćivanje vere u budućnost Slovenstva. Tako će za svakoga Jugoslovena učenje poljskog jezika biti istovremeno studij o davnoj zajedničkoj slovenskoj prošlosti, biće dokaz o istim jezičkim izvorima i pokaz, koliko u davnoj prošlosti naša dva jezika imaju zajednički izvor i koliko mnogo imaju dodirnih točaka. Istovremeno to će poslužiti i objašnjenju razlika i evoluciji svakoga od tih jezika kao i uticaja pod kojima su došle te razlike.

Na taj način učenje jezika postaje naukom istorije naroda, njihovih borba, njihovih kultura i njihovih odnosa sa susedima.

Ali reč nije samo gramatički zvuk i primer filoloških uticaja, ona je istovremeno i pre svega izraz duše, kako jedinke tako isto i celokupne duše naroda. Iz njegovih reči i zvukova zrači najbitnija sadržina narodnog duha, koji tu reč stvara, i koji joj daje boju i polet. Poznavanje stranog jezika, a naročito jezika bratskog naroda, njegovog načina mišljenja, njegove književnosti i, kao što sam već spomenuo, bitne sadržine njegovog duha, od neprocenjive je važnosti za međusobno upoznavanje i zbližavanje.

Ako želimo da saradujemo na učvršćivanju prijateljskih odnosa između Jugoslavije i Poljske, nema boljeg načina za oba naroda, nego što je uzajamno izučavanje jezika. Ako je ista u stanju da premosti zemlje i mora, koja dele dva naroda iste rase, iste tradicije i vezanih osećajima prijateljstva — to je pre svega uzajamno poznavanje jezika.

Pozdravljajući još jednom inicijativu za učenje poljskog jezika, namenjeno široj javnosti, odnosno za sve slušaoc radija, želim da podvučem isto tako, da — kako inicijatori i neposredni izvršioци — tako isto i važan posrednički elemenat, Beogradska radio-stanica, i svi oni, koji će se koristiti ovim časovima, a kojima želim što prijatnije i lakše učenje — svi oni će vršiti korisno delo, ne samo lično za sebe, nego istovremeno za narodnu stvar — proširujući svoje znanje o Poljskoj kao o drugom prijateljskim slovenskim narodima.

Nakon što je g. poslanik održao svoju uvodnu reč, br. Krejčík mu je najtoplije zahvalio u ime Prosvetnog odbora Saveza SKJ na predusretljivosti i razumevanju, koje pokazuje za rad Prosvetnog odbora Saveza SKJ, našto je g. Poslanik zamolio br. Krejčíka da Prosvetnom odboru Saveza SKJ isporučuje njegovu blagodarnost za ovako jednu povelu inicijativu, naglašujući, da je Sokolstvo uvek umelo da nađe najispravnije puteve u svom radu.

G. Poslanik je ostao za sve vreme trajanja prvog radio-časa poljskog jezika u salonu radio-stanice i izrazio se vrlo pohvalno o metodi i izgovoru predavača ovih radio-časova poljskog jezika br. Zivanovića.

Sokolska štednja i pripomoćna zadruga

Pitanje osnivanja ustanove, koja će obuhvatiti sva privredno-finansijska pitanja sokolske organizacije i njenih članova, predmet je studije saveznog gospodarskog oteka još od osnivanja Sokola Kraljevine Jugoslavije, jer Sokolstvo, pored nacionalnih i prosvetnih zadataka, treba da bude i žarište ekonomskog preporoda našeg naroda. Sokolstvo je, sem toga, naročito u današnjem teškom finansijskom stanju što ga preživljuje ceo svet, u izvesnim granama svoje delatnosti sputavano usled ekonomskih potreba, koje su neophodne za izvođenje izvesnog programa. U takvim slučajevima ono je prinuđeno ili da se liši jednog pothvata ili pak da traži materijalna sredstva, koja bi u izvesnim slučajevima mogla pogoditi samostalnost sokolskog rada i sokolske misli. Zbog toga osnivanjem jedne ovakve ustanove ispunila bi se jedna velika praznina, koja se oseća u sokolskoj organizaciji a preko nje došlo bi se vlastitim sredstvima do ekonomske samostalnosti našeg Sokolstva. Gospodarski otek imao je o tome pitanju već prečišćeno gledište, ali nije izlazio s predlogom pred ranije savezne skupštine, jer je smatrao da još tome nije vreme. Trebalo je najpre pustiti vremenu da ono pokaže svest dužnosti sokolskih pripadnika u novom Savezu, jer osnivanje ovakve ustanove iziskuje, pored materijalnih žrtava, disciplinovanost i jaku volju pojedinaca, preko kojih se ova velika ideja ima da sprovede u delo. Pošto se u zadnje vreme sa sviju strana i svakom prilikom ističe da je Sokolstvo organizacija privatne inicijative pa da se ono zbog toga mora osloniti na vlastite sile, a s druge strane teške finansijske prilike, koje sputavaju mnoge naše vredne i stare jedinice u njihovoj delatnosti, ubrzale su odluku gospodarskog oteka, pa je rešeno da se ovo pitanje iznese pred glavnu skupštinu. Tako je ovo pitanje došlo pred prošlogodišnju skupštinu izraženo u predlogu gospodarskog oteka, da se pristupi osnivanju Sokolske štednje i pripomoćne zadruge na bazi obavezne uplate od strane svih pripadnika Sokolstva kroz pet godina po 1 dinar mesečno. Posle pet godina neprekidnog uplaćivanja svaki pripadnik dobija udeonice na 60 Din, koja je njegovo vlasništvo i na koju prima interes kao udeonikar zadruge. Na ovaj način želja je bila gospodarskog oteka da postigne dva cilja: prvi da učestvuje svih pripadnika Sokolstva dode do jake i moćne zadruge, koja bi svojom delatnošću omogućila ekonomsku samostalnost našeg Sokolstva i drugi, da kroz obaveznu uplatu nauči mlade sokolske generacije štednji i zadržanju svesti, koja je jedini vodič kroz ova teška vremena što ih preživljujemo. Jednu ovako veliku ideju moguće je danas, u doba opšte ekonomske krize, izvesti samo uz najmanju materijalnu žrtvu s velikom

voljom i razumevanjem, koju treba da nosi naša sokolska disciplinovanost. — Zato predlog gospodarskog oteka leži na ovako maloj uplati, jer ona za pojedinca ne znači ništa, ali je zato za celinu jako i moćno sredstvo da se ostvari jedan od najtežih problema naše samostalnosti.

Ovu osnovnu zamisao gospodarskog oteka prošla glavna skupština prihvatila je jednostavno i ovlasila izvršni odbor da izradi pravila, ova dostavi župama na mišljenje, a zatim da iz dobijenog materijala konačno redigira i učini što je potrebno da Sokolska zadruga otpočne svoj život početkom godine 1934.

Imajući svu važnost ovoga pitanja pred sobom gospodarski otek postupio je prema rešenju glavne skupštine, pa je izradila pravila uputno na mišljenje svim župama. Iz odgovora župa, koja je gospodarski otek tim povodom dobio, rezultiraju uglavnom dva pravca: prvi za centralizaciju, kao što i jeste u osnovnoj zamisli gospodarskog oteka i drugi za decentralizaciju t. j. da se kod svake sokolske jedinice osnuje jedna štednja i pripomoćna zadruga a ove da kroz Savez sokolskih zadruga čine jednu celinu. Prikupljeni materijal i odgovori župa po ovoj stvari bili su predmet diskusije Zbora župskih staršina, načelnika i načelnica na dan 19 oktobra 1933 god. pa je usled velike važnosti ovog pitanja izabran jedan uži odbor, koji ima zadatak da celu ovu stvar detaljno prouči i da o tome podnese svoje gledište prvoj narednoj glavnoj skupštini, radi konačnog rešenja.

Pošto se sada nalazimo pred skupštinama društava i župa, a pitanje osnivanja Sokolske štednje i pripomoćne zadruge predstavlja pitanje od prvoklasne važnosti po naše Sokolstvo, zgodno bi bilo da se skupštine svih bratskih jedinica pozabave i ovim pitanjem, kako bi se ono što više prečištilo i već tako kristalizovano došlo na saveznu glavnu skupštinu gde treba da se čuje reč svih Sokola.

Smatrajući, dakle, da je pojava zadružne misli u Sokolstvu samo jedan korak više u njegovoj ideologiji i u njegovom radu za opšti napredak naše narodne celine, jer štednja zadruga ovako kako je zamišljena, ima jedan viši cilj: ona mora biti rasadnik za stvaranje domaćih zadružnih radinosti, da se otresemo tuđih akova i postanemo privredno slobodni. Stoga vas, braćo, pozivamo da se ovim pitanjem pozabavite na skupštinama svojih jedinica, da po istome stvorite odluku i da svojim delegatima za skupštine župske i savezne dade uputstva u pogledu stava, koji treba po ovom pitanju da zauzmu.

Zdravo!

Gospodarski otek
Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije

Vodstvo poljskog Sokolskog Saveza

Kao što smo već javili, dne 10 decembra pr. god. održana je u Varšavi godišnja skupština Poljskog sokolskog saveza, na kojoj je bilo izabrano i novo vodstvo, a koje se je sada konstituiralo kako sledi:

Pretsednik: br. Adam Zamojski;
I potpredsednik: br. Aleksandar Šćepanski;

II potpredsednik: br. Vitold Tira-kovski;

III potpredsednik: s. Zofija Zih-linska;

sekretar: br. Mihajlo Terch;

zamenik sekretara: br. Antoni Boguslavski;

ekonom: br. Jan Matuševski;

zamenik ekonom: br. Jan Fogel;

članovi uprave, braća: Franjo Pšedžijeki, Nikola Maksis, Česlav Tan i Tito Makovski.

Načelnik saveza je brat Klepalka, a načelnica s. Jadviga Zamojska.

DUGOGODIŠNJI PREDNJAK

s društvenim i župskim ispitom, vrstan tehničar i vodnik svih kategorija, vežbač višeg odeljenja, zbog nezaposlenosti i nemaštine traži nameštenje. Zanimanjem mehaničar i šofer, sa znanjem nemačkog, češkog i mađarskog jezika, sposoban za magacionersku i nadzornu službu, Javiti Sokolskom društvu Beograd VII.

Zahvala Praškog Sokola Savezu SKJ na čestitkama povodom 70-godišnjice prve sokolske vežbaonice

Na čestitke, koje je Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije uputio Praškom Sokolu povodom proslave 70-godišnjice njegove vežbaonice, koju mu je podigao njegov prvi starosta Jindřich Figner, a koja je bila tada prva sokolska vežbaonica uopće, Praški Sokol uzvratilo je Savezu SKJ zahvalom sledećeg sadržaja:

Braćo i sestre!

S osećajima najiskrenijeg veselja zahvaljujemo Vam na bratskim rečima, kojima ste se setili 70-godišnjice Fignerove sokolane, kolevke čitavog Sokolstva.

Vaše tople reči dokazom su nam, da se sokolska misao u Jugoslaviji lepo razvija i da je jugoslovensko Sokolstvo veran i predan sledbenik rada Fignera i Tirša. Slaveći 70-godišnjicu prve sokolane, mi se ujedno sećamo i jugoslovenskog Sokolstva kao baština Tirševa i Fignerove ideje na slovenskom jugu i želimo mu iskrenim srcem svaki uspeh.

Na zdar!

Za Praški Sokol:

Tajnik: Starosta:
Dr. Vodjička, s. r. Dr. Urban, s. r.

„Ni po babu ni po stričevima...“

Održavanje godišnjih skupština sokolskih društava i četa u punom je jeku, a zatim će doći i godišnje skupštine župa. Vreme je da dademo račun članstvu o našem radu odnosno opravdanje za naš nerad. Mnogima će upasti u oči pogreška koju su počinili prošle skupštine birajući u upravu braću, koja sada kušaju da opravdaju svoj ne-

rad, s tim, i nerad društva. Biraćemo novu upravu, a taj izbor sastojće se u tom, da ćemo staru ponovo birati, ako ne celu, a ono mnogu braću iz nje i pri tom ponoviti našu prijašnju pogrešku i pokloniti toj braći poverenje, koji oni svojim radom — bolje neradom — nisu nikako zaslužili. Zašto? Prosto zato što vodimo odviše računa

o obzirima prema izvesnoj braći i ne mogući se otestiti toga, postupamo protivno onom što nam nalaže sokolska svest i vlastito naše uverenje. Postoje, naime, izvesne pojave kako u ostalom društvenom tako i u sokolskom životu, koje šteto i razorno deluju na njegov zdrav razvoj i uspešan rad. Te pojave svi uočavamo, svi nam je poznata njihova štetnost, pa opet prelazimo preko njih i to baš u momentima kad bi trebalo odlučno istupiti i ukazati prstom na njih i njihovu štetnost.

U našim sokolskim redovima ima braće iz svih mogućih društvenih redova i svih mogućih zanimanja. Ima toliko braće koja stoji i u društvenom, običnom životu, u različitim odnosima, ima ih koji stoje u odnosu podređenog i pretpostavljenog i u toliko drugih sličnih odnosa. Među nama ima braće, koja su davno pre u našim redovima branili i širili sokolsku misao i prema kojima moramo da gojimo dužno i zaslužno poštovanje, jer nam to nalaže sokolska svest, ali to uvek tako i u toliko u koliko se to ne kosi s potrebama i interesima sokolskim. Ta činjenica, što sam je gore naveo, dovodi često do nemilih i po Sokolstvo štetnih posledica. Pri biranju uprava naših jedinica puštamo se često zavoditi obzirima prema izvesnoj braći bilo zbog njihovog dosadašnjeg položaja u Sokolu, bilo radi društvenog položaja braće ili, što je najteže, zbog rodbinskih, zvaničnih i poslovnih veza, koje nas vežu s njima. Pri tom smo prinuđeni da zaboravimo na svoju dužnost i svest, te biramo za vođe naših četa, društava i župa braću, koja nemaju potrebne kvalifikacije za te položaje. Obziramo se na njihov dosadašnji položaj u Sokolu ili na ugled koji uživaju u društvu, pa makar se taj temeljio čisto na materijalnom stanju i poveravama im vodstvo naših jedinica. Još nismo dovoljno svesni i odlučni da bismo dosadašnjeg starostu ili ma kog drugog funkcionera, koji uživa ugled, koji se ne temelji na sposobnostima i radu u Sokolu, ne birali ponovo na prijašnji položaj. Možda nam još neobično zvuči, ako je neki brat starosta ili predsednik nekog odbora u Sokolu, a njegov u običnom životu pretpostavljeni zauzima nisku manju funkciju? Koliko će još trebati da u našim redovima zavlada pravo bratstvo, pravi demokratski duh? Dokad će kod nas društveni nazori stvarati obzire, koje će biti na štetu i ugledu i napretku Sokolstva?

Treba jednom prekinuti s tim, otestiti se tih nazora i istupiti odlučno, sokolski, onako kako nam to nalaže sokolska svest, kako to zahteva dobrobit celog Sokolstva. Treba da smo na čisto s tim da je Sokol živa organizacija, koja mora ići uporedo s vremenom i razvojem ljudske zajednice, ako neće da nazaduje. Vremena se menjaju i mi moramo uvek znati provesti u Sokolstvu potrebne i korisne izmene, koje će doprineti da ne zastarimo, da ne izgubimo iz vida savremene potrebe naroda u čiju službu

smo se stavili da nesebično i predano prosledujemo njegove interese. Naš društveni život sokolski postaje komplikiraniji i zahteva mnogo znanja i iskustva da ga se može uspešno upravljati i voditi. Na čelu Sokolstva od najmanjih njegovih jedinica, pa do njegovog vrhovnog foruma treba da su braća, koja imaju čistu sokolsku prošlost, duboku i čistu sokolsku svest, dovoljno znanja praktičnog i teoretskog, volje i želje za rad i vremenom za isti. To su danas kvalifikacije, koje bi morao da ima svaki sokolski funkcioner, a naročito i bezuslovno onaj važniji i odgovorniji.

Sokolski odgoj i prošlost su nam garancija, da će uvek raditi onako kako to od njega traže sokolska načela. Njegovo opće znanje, te poznavanje kako sokolskog tako i društvenog života garancija su za uspešan i plodan rad, a volja za taj rad nam zadržuje da će on biti nesebičan i predan, i da će on to smatrati za svoju dužnost koja izire iz njegovih sokolskih osećanja, a ne koja mu je silom naturena od drugih. Važna činjenica, na koju tako često zaboravljamo, jest neobaziranje na to ima li dotični brat dovoljno slobodnog vremena, koje mu ostavljaju njegove društvene i porodične dužnosti. Birajmo onu braću, koja uz gornje osobine imaju i dovoljno slobodnog vremena da se mogu posvetiti radu na sokolskom polju.

Budemo li se rukovodili gornjim načelima, onda će naš sokolski život krenuti bujno napred. Istina pri svem tom bi trebalo doći do primene sokolske načela, da onaj koji se ne oseća dovoljno jakim i slobodnim za rad u Sokolu uvidi to i zahvali se na funkciji, koja mu se poveri.

Ali to je, nažalost, vrlo retko i dugo ćemo još čekati dok sokolska svest bude tako jaka i pojmovanje sokolske dužnosti na tako visokom stupnju.

Uzmimo u obzir sve ove činjenice, rasudimo razborito i objektivno ne dajući se zavesti obzirima, jer to od nas zahteva sokolski život, to od nas traži sokolska svest, koja nas uvek mora potsećati na to, da treba uvek ići napred i usavršavajući se težiti k savršenstvu.

Sokolstvo je primilo velik zadatak na sebe u našoj mladjoj Jugoslaviji, a garancija da ćemo tu zadaću časno i uspešno izvršiti treba da je u nama samima, jer mi biramo one, koji će nas voditi, koji će davati pravac našim nastojanjima na putu k ispunjenju primljene zadaće.

Budimo svesni toga uvek, a naročito sada kad biramo naše vođe, imajmo uvek u vidu veličinu sokolskih težnja i želja, a i poteškoće kroz koje trebamo da prolazimo i s kojima treba da se borimo da bismo dostigli postavljeni cilj. Budimo svesni toga i postupajmo kod vršenja tog važnog prava svakog člana sokolske zajednice: »Ni po babu ni po stricovima, već po radu i sposobnostima«. To nam nalaže zdrava sokolska svest.

V. V. — B.

IZ SAVEZA SKJ

Liste novih uprava sokolskih jedinica

Svim bratstvom župama!

Kako se najdalje do 15 februara o. g. moraju održati godišnje skupštine svih sok. društava i četa, pozivaju se br. župe da obaveste svoje jedinice, da odmah posle održane skupštine pošalju župi liste novih uprava.

Čim br. župe prime nove liste, neka ih provedu u svoju kartoteku, a zatim pošalju Savezu tako, da liste svih uprava stignu saveznoj upravi najdalje do 1 marta o. g.

Ovo je hitno potrebno radi središnje shematisma i tačnosti kartoteke uprava društava i četa, koja se vodi u Savezu.

IZ UPRAVE

DANASNJEM BROJU NAŠEGA LISTA PRILOŽILI SMO UPLATNE ČEKOVE PA MOLIMO SVE NAŠE PRETPLATNIKE, KOJI JOŠ NISU PORAVNALI SVOJU PRETPLATU, DA NAM ISTU IZVOLE ODMAH DOZNAČITI.

ONIM PAK PRETPLATNICIMA, KOJI UNATOČ NAŠIM BROJNIM MOLBAMA I OPOMENAMA NISU UREDILI SVOJU VEĆ DAVNO ZAOSTALU PRETPLATU, BILI SMO PRISILJENI OBUSTAVITI IM SVAKO DALJNJE SLANJE LISTA.

PREMA ODLUCI NAŠEG VODSTVA, KONCEM JANUARA SMEĆEMO DOSTAVLJATI NAŠ LIST

Umoljavaju se br. župe da po ovome tačno postupaju, da se ne bi desilo, da i ove godine liste uprava nekih sok. jedinica stignu Savezu pred konac godine, iako su skupštine održane još u mesecu januaru.

I ovom prilikom poziva se uprava Saveza na svoju okružnicu br. 68/15886 1933, t. j., da društva i čete na listama uprava, pored ostalog, naznače i tačnu adresu: poštu, banovinu, a ako je potrebno i srez, kako se pošiljke ne bi pogrešno otpremale.

Beograd, 10 januara 1934.

Zdravo!

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije

Tajnik:

A. Brozović, s. r.

II zamen. starešine:

D. Paunković, s. r.

ISKLUČIVO SAMO ONIM PRETPLATNICIMA, KOJI SU UNAPRED POSLALI PRETPLATU BAREM ZA POLA GODINE.

SLOBODNI SMO STOGA SVRATITI POZORNOST SVIH NAŠIH PRETPLANIK NA GORNJU OKOLNOST, MOLEĆI IH NAJUSRDNIJE, DA BI IZVOLILI ODMAH UREDITI SVOJU PRETPLATU, DA BI NAS TAKO LIŠILI NEUGODNOG POSTUPKA NEMINOVNOG OBUSTAVLJANJA LISTA.

REKLAMACIJE U OVOM POGLEDU MOĆI ĆE SE JEDINO UVAŽITI, KADA SE PORAVNA ZAOSTALA PRETPLATA I OBNOVI OVOGODIŠNJA.

Sokolska radio-predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja Prosvetnog odbora Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije održavaju se:

dne 21 o. m. predaje br. dr. Blagoje Marković, Užice, o temi: »Najbliži zadatak našega Sokolstva« (popodnevno predavanje);

dne 25 o. m. predaje br. prof. Adolf Štefan, Beograd, o temi: »Važnost Sokolstva za narodnu misao« (večernje predavanje).

Sokolska radio-predavanja preko Beogradske radio-stanice održavaju se svakoga četvrtka od 19.10 do 19.30 časova, i svake prve i treće nedelje u mesecu od 15.15 do 15.30 časova, osim ako u te dane ne pada koji veći praznik ili svečanost naročitog karaktera.

RADIO-STANICA LJUBLJANA

Preko Ljubljanske radio-stanice održaće se u toku ovoga meseca sledeća sokolska radio-predavanja:

dne 19 januara predaje br. Marjan Tratar o temi: »Soko, škola i dom«;

dne 26 januara predaje br. Verij Svajgar, Ljubljana, o temi: »Rad Sokolstva u Dravskoj banovini«.

Sokolska radio-predavanja na ljubljanskoj radio-stanici održavaju se svakoga petka od 19 do 19.30 časova.

KRONIKA

Svečano otvorenje novinske izložbe u Beogradu povodom 100-godišnjice »Novine Srbskih«. Prekjuče 17 o. m. bila je svečano otvorena u Beogradu, u paviljonu »Cvijete Zuzorić«, novinska izložba. Otvorenju prisustvovao je izaslanik Nj. Vel. Kralja kao i brojni odlični predstavnici našeg javnog i kulturnog života, članovi diplomatskog kora s atašejima za štampu te predstavnici naše i strane štampe. Izložbu je otvorio g. Stanoje Stanojević, profesor univerziteta i predsednik odbora za ovu proslavu. Zatim su govorili u ime predsednika vlade šef Centralnog presbira g. Đurović, u ime ministra prosvete g. Petrović i u ime jugoslovenske štampe gg. Kuzmić, Juriša i Virant, kao predstavnici sekcija Jugoslovenskog novinarskog udruženja u Beogradu, Zagrebu i Ljubljani.

Dne 17 o. m., odnosno 5 januara po starom kalendaru, proteklo je upravo 100 godina, otkako je izašao prvi broj »Novina Srbskih«, koje su bile prvi naš list u Srbiji. Ove novine, koje su nekada izlazile kao skroman zvančan organ Kneževine Srbije, izlaze danas kao »Službene novine« velike Kraljevine Jugoslavije. Ovaj datum, dakle, predstavlja značajan dan u našoj kulturnoj istoriji. Štampa u Srbiji postojala je tek od god. 1830, posle Hatišerifa, kojim su bila zagarantovana najosnovnija narodna prava. Ipak srpski listovi izlazili su i već mnogo ranije, ali van granica zemlje, i to čak pre 66 godina pokretanja prvog lista u zemlji. Tako je izlazio »Sloveno-Srbski Magazin« 1768 u Veneciji, »Srbskije Novine« 1791 u Beču, »Sloveno-Srbskija Vjedomosti« 1792 u Beču, »Novine Srbske« 1813 do 1822 u Beču, »Zabavnik«, Davidovićev, također u Beču od 1813—1821, »Letopis Srbski« 1825 u Budimu, a koji je izdavao novosadski knjižar Konstantin Kaluđić, »Vukova« »Danica« u Beču 1826, »Tironov« »Banatski Almanah« u Temišvaru 1827 i »Stamatovićeve« »Srbska Pečela« u Budimu od 1830—1841. »Novine Srbske« počele su da izlaze u Kragujevcu 5 januara 1834, po starom kalendaru. U Kragujevcu izlazile su godinu i po dana, naime do 1 juna 1835, pa su onda zajedno sa štamparijama prenešene u Beograd, gde su nastavile izlaženjem 10 jula i od tada neprekidno sve do svetskog rata. U početku svetskog rata »Srpske Novine« preselile su se u Niš, gde su nastavile izlaženjem 22 jula 1914. U oktobru 1915 »Srpske Novine« prelaze s našom vojskom albanjsku Kalvariju i s prvim brojem pojavljuju se u Krfu 7 aprila 1916. Nakon oslobođenja i ujedinjenja, »Srpske Novine« postaju »Službene novine« Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca 12 januara 1919. Međutim poslednji brojevi »Srpskih Novina« izlazili su i dalje, jer su u svome broju od 3 januara 1919 god. objavile, da će izlaziti sve dotle, dok se ne objave sva zaostala zvanična akta Kraljevine Srbije. Poslednji broj »Srpskih Novina« izašao je 19 februara 1919. Od 4 oktobra 1929 ove novine izlaze kao »Službene Novine« Kraljevine Jugoslavije.

70 godišnjica Slovenske matice. Ove godine proslavlja jedna od najvažnijih kulturnih institucija slovenačkog dela našeg naroda Slovenska matica svoju 70-godišnjicu. Ova institucija omogućila je svake godine izdavanje mnogih velikih dela i sakupila je oko sebe najprominentnije slovenačke kulturne radnike. Svoju 70-godišnjicu ne proslavlja velikim svečanostima, nego izdavanjem I dela velike knjige »Sloveni-

Sa sednice Saveza slovenskog Sokolstva, održane od 12—14 o. m. u Tirševom domu u Pragu

(s leva na desno) br. Gangl (sedi), br. Štepanek i br. Truhlarž (stoje), brat dr. Bukovski (za stolom), br. Zamojski (do stola, sprada)

ja«, koju je napisao profesor univerziteta dr. Anton Melik.

30-godišnjica našeg najvišeg odličja. Nakon stupanja kralja Petra I na srpski presto, godine 1904 prigodom 100 godišnjice Karadordevo ustanka osnovan je red Karadordeve zvezde, koji je po rangu najviše odličje naše zemlje, jer Lazarev red nosi samo Kralj. Ovaj orden, koji ima 4 stepena, daje se za naročito velike zasluge za vladu i državu u ratu i u miru.

50 godišnjica »Nevena«. Naši Bunjevci spremaju se, da se zahvalnošću sete velikog rada narodnog buditelja i rodoljuba Mije Mandića, koji je baš pre 50 godina na dan 15 januara počeo da izdava za Bunjevece mesečnik »Nevena«. Ovaj se je list kasnije još i proširio i mnogo doprineo buđenju nacionalne svesti Bunjevaca, koji su se samo na taj način oteli potpunjoj madžarizaciji, koja im je pretila. Doduše, na inicijativu vojvodanskog Srbina Božidara Vujića, koji je u svom trošku dao štampati i rasturiti rodoljubnu pesmu bunjevačkog pesnika Grge Peštanlića, osnovao je kanonik Ivan Antulović godine 1870 godine list »Bunjevačke i šokačke novine«, koje su se nakon kraćeg prestanka godine 1875 pretvorile u »Bunjevačku i šokačku vilu«. Ipak je tek »Nevena«, koji je počeo izdavati Mandić, najbolji učenik i sledbenik Antulovića, potpuno odgovorio svojoj ulozi i misiji, koju je imao da izvrši među Bunjevcima.

70 godišnjica Bogdana Popovića. Sva kulturna javnost Jugoslavije, ostali slovenski narodi, pa i drugi, setili su se toplim čelnicima 70 godišnjice Bogdana Popovića, profesora književnosti na beogradskom univerzitetu, čiji je naučni rad i uticaj koji je vršio na razvitak kritike, književnosti i nauke književnosti upravo ogroman. Bogdan Popović je odličan kao naučnik, pedagog, poznavatelj srpskohrvatske i slovenačke te ostalih književnosti, kritičar i čovek, koji je umeo često da daje književni pravac i pobude mladim sposobnim piscima. Akademski nauke svršio je Bogdan Popović u godinama 1887—1893 u Parizu, nakon čega je nastupio odmah mesto u Beogradu, gde je kao odličan poznavatelj zapadne kulture i književnosti bio već u početku svog samostalnog rada veoma cenjen. Napisao je mnogo naučnih radova pa i eseja i kritika. Još i danas smatra se klasičnim delom njegovo nastupno predavanje »O književnosti«, dok je uzor čiste analize njegova metodička rasprava »O vaspitanju ukusa«. U kritici on je pobornik psihološko-sociološke kritike.

80 godišnjica velikog ruskog naučnika. Početkom januara o. g. navršio je u Pragu svoju 80-godišnjicu, još prilično jak i svež, čuveni ruski istoričar Evgenij Francović Šmuro. Francović je rođen u Čeljabinsku. Nakon svršenih srednjoškolskih studija polazi filozofski fakultet univerziteta u Petrogradu, gde je bio dak čuvenog istoričara Bezumov-Rumina. God. 1888 postaje već na tom univerzitetu docent. Mnogo je putovao i studirao u arhivima raznih zemalja, osobito u Italiji, gde je sve do prevrata bio u Rimu delegat ruske akademije, a onda se preselio u Prag, gde stalno i živi. Prvo njegovo veliko delo bilo je »Evgenij Bolhovitinov, metropolit kijevski i njegovi naučni radovi«. Osobito pak pažnju posvetio je i Petru Velikom, o kojem je napisao više knjiga. Napisao je također i mnogo drugih važnih istorijskih dela, među kojima i mnoga kritička, od kojih ovde spominjemo »Priručnik istorije Rusije« i na italijanskom jeziku prvi deo njegovog životnog rada »Historija Rusije«. Za vreme svojih studija i putovanja sakupio je oko 4000 važnih istorijskih dokumenata, koji su sada vlasništvo Slovenske biblioteke ministarstva vanjskih poslova u Pragu.

IZ NAŠIH ŽUPA DRUŠTAVAIČETA

Župa Sarajevo

MILJEVINA. — Sokolska četa u Miljevini održala je na dan 9 jan. t. g. svoju glavnu godišnju skupštinu. Skupštinu je otvorio starešina brat Vukan Stanković, kratkim pozdravom. Posle ovog prešlo se na dnevni red. Uprava je pojedinačno podnela opširan izveštaj o svom radu u prošloj 1933 god.,

iz koga se vidi, da je u vremenu svog osnivanja nailazila na izvesne teškoće i neprijateljska raspoloženja, ali je svojim radom postigla posve zadovoljan uspeh u svakom pogledu. Izveštaji su primljeni jednoglasno. Nato se prešlo na izbor nove uprave, koja je akklamacijom izvršena prema podnetoj listi, i to: za starešinu: brat Vukan Stanković; zam. starešine: Janko Janjić; za tajnika: Jovan Vlahović; za

ROSIJA-FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

načelnika: J. Vlahović; zam. načelnika: Rade Stanković; za blagajnika: Stojanko Vlahović; za prosvetara: J. Vlahović; za članove uprave: Miloš Ninković, Lazar Matović i Josif Stanković; i za četne prednjake, vode mladih kategorija, izabrani su: Vojin Stojanović i Rade Janjić. — Skupštini je bio prisutan izaslanik Sokolskog društva iz Foče, brat Mirko Vojnović, zam. starešine, koji je na zavičaju rado pozdravio prisutne veoma lepim sokolskim govorom, pozdravši ih, da istrajno nastave svoj započeti sokolski poziv i misle stalno o svojim dužnostima, koje nas zovu na veliki sokolski slet u Sarajevu i Zagrebu, tokom ove 1934 godine. J. V.

Župa Sušak - Rijeka

KASTAV. — Naše društvo održalo je dne 5 januara 1934 godine svoju glavnu godišnju skupštinu. Skupštinu je otvorio starešina društva br. Carlavaris Ferdo kratkim pozdravnim govorom i pročitao ovogodišnju poslanicu bratskog Saveza. Po čitanju ove poslanice podala su braća društveni funkcionari svoje izveštaje: brat Paškvan, tajnik, br. Crnković, blagajnik, br. Milutin Frano; zam. taj. br. Jaram Krunoslav; prosvetar br. Bergam Gaspár; zam. prosv. br. Taufara Jerko; blagajnik br. Luša Ante; odbornici braća Jurić Ivo, Taufara Pave, Milutin Frane i Čudina Ante; revizori braća Gović Vice i Šumera Henrik. Stanje je članstva 83, narasta 14 i dece 77. Svega 174 sokolskih pripadnika.

Iza 5 časaka odmora na predlog br. Molina birana je nova društvena uprava koja će biti predložena župi na odobrenje: starešina dr. Dabović Kajan, zam. starešine Frlan Josip, tajnik Milčić Miroslav, blagajnik Perčić Vinko. Prosvetarom nakon duže diskusije biran je Brozović Slavko, načelnikom Grosman Branko, a načelnikom Stanić Smiljana. U odbor birano je još 10 odbornika i njihovih zamjenika.

Na koncu skupština imala je da rešava još o nekoliko važnih predloga, kao o dogradnji vežbaonice uz stari Narodni dom, koja je dogradnja od preke potrebe za valjani sistematski sokolski rad i o proslavi 25 godišnjice osnutka i rada Sokolskog društva i t. d.

Ni na jednoj dosadašnjoj glavnoj skupštini našeg Sokolskog društva nije se vodila tako živa diskusija kao na ovogodišnjoj skupštini.

MALINSKA. — Dne 7 o. m. održao je mesni lekar br. dr. S. Pančić kao član prosvetnog odbora Sokolskog društva Malinska — drugo, vrlo uspešno popularno predavanje iz higijene.

Prvo njegovo predavanje o sušici, održano nedavno, izazvalo je takav interes, da je publika na drugo predavanje o drugim infekcijskim bolestima, posebice o disenteriji (grizi) pohrlila u još većem broju, da čuje korisne i interesantne pouke, te da se na koncu pozabavi i nasmeje gledanjem zabavnog filmskog komada.

Predavanja su se vršila s pomoću kino-aparata.

Dvorana hotela »Draga« bila je kod jednog i drugog predavanja dupkom puna gledalaca.

SUŠAK. — Silvestrovo proslavljeno je vrlo veselo u našem Sokolskom društvu. U prepunom dvorani razvio se u 9 sati u veče vrlo animirani ples, a sokolska restauracija bila je prepuna gostiju. U 11 sati odigrane su četiri prigodne točke, koje su još više

razveselile i raspoložile natiskano mnoštvo. Naročito mali braca Jovanović, kao prodavač perca, pobrao je buru aplauza. Beše zatim jedna šaljiva scena u brijačkom salonu i ritmičke vežbe, kojima se je publika morala od srca smejeti. U pola noći mali dimnjačar najavio je dolazak Nove godine, i onda se u vrlo uspešnoj sceni Stara godina oprostila od nove, lepe i mlade godine, koju su svi očekivali s velikim oduševljenjem. Zatim ples, pesma i zabava.

Župa Šibenik - Zadar

KRAPANJ. — Dne 6 o. m. održali smo glavnu godišnju skupštinu, koja je bila odlično posećena. Od šibeničkog Sokolskog društva sudelovali su delegati starešina brat dr. Srećko Poturica i prosvetar br. Ivo Janković. Skupštinu je otvorio starešina brat Dinko Stipišić, učitelj. Upućen je pozdravni telegram Nj. Vel. Kralju. Iz izveštaja članova uprave, vidi se, da je rad bio svestran i zadovoljavajući. U novu upravu ušli su kao starešina br. Dinko Stipišić, učitelj; zam. st. br. Kalais Mijo; načelnik br. Milutin Marko; zam. nač. br. Milutin Ante; tajnik br. Milutin Frano; zam. taj. br. Jaram Krunoslav; prosvetar br. Bergam Gaspár; zam. prosv. br. Taufara Jerko; blagajnik br. Luša Ante; odbornici braća Jurić Ivo, Taufara Pave, Milutin Frane i Čudina Ante; revizori braća Gović Vice i Šumera Henrik. Stanje je članstva 83, narasta 14 i dece 77. Svega 174 sokolskih pripadnika.

ROGOZNICA. — Sokolsko društvo održalo je 6 januara t. g. svoju glavnu godišnju skupštinu, kojoj je prisustvovao veliki broj članova i članica. Sednica je započela u 10½ časova jutrom. Starešina je otvorio sednicu, pozdravio prisutne te nastavio čitanjem poslanice Saveza. Posle toga na predlog starešine, skupština zaključuje da se pošalju pozdravni brzojavi Nj. Vis. Prestolonasledniku Petru i brat, župi Šibenik-Zadar. Nakon toga sledio je izveštaj funkcionera uprave Sokol. društva, koji su izneli rad društva u prošloj godini. Nakon toga prešlo se na biranje nove uprave, koja se sastoji iz sledećih lica: starešina: brat Niko Lušić; zamjenik starešine: brat Vjeko Graorac; tajnik: brat Rade Koštre; blagajnik: brat Rudi Bego; predsednik: P. O. Sergije Nakić; načelnik: brat Vjekoslav Koštre; zamjenik načelnika: brat Juraj Lušić Ranko; načelnica: sestra Marija Živković; zamjenica: načelnice: sestra Ladoslava Županović. Uprava: brat Jakov Radić, Zakre Živković i Mladin Ercegović. Zamjenici upravnog odbora: Vice Ercegović Midela, Rade Ercegović Bakin, Josip Ercegović Midela, Filip Grgurević i Ante Ercegović Danijel. Revizori: Ivo Radić, Josip Ercegović Klamuš, Josip Županović, Ignacij Ercegović Midela, Ivo Delak Francorčić, Starosekčić Ivan, pročelnik muzičke sekcije Ivo Radić, matrikar Jakov Radić.

Posle toga zaključio je novoizabrani starešina skupštinu uz nekoliko prigodnih reči.

SUTOMIŠĆICA. — Dne 7 januara osnovana je u našem mestu sokolska četa, kojemu su činu prisustvovali od strane vlasti sreski načelnik, kapetan žandarmerije, predstavnici opštinske vlasti Narodne obrane, Jug. matice, Jadranske straže. Došla su i braća Sokolovi: Preka, Poljane, Lukorana, Kali i Kukljice. Zatim je započela osnivačka skupština. Sokolska glazba iz Preka ot-

svirala je državni himnu, zatim je urednik osnovne škole otvorio skupštinu i pozdravio prisutne. Nakon toga je biranim rečima istakao cilj današnje svečanosti ističući nacionalnu potrebu da što veći broj stupa u sokolske redove. Završava pozdravom Kralju i Kraljevskom domu. Nato brat Perović, starešina Sokolskog društva Preko, izlaze historijati Sokolstva od početka do danas i predlaže brzojavne pozdrave: Nj. Vel. Kralju, Sokol. savezu, Ministru za fizičko vaspitanje, banu i župi Šibenik. Zatim je br. Morović, prosvetar, biranim rečima oduševio narod.

Brat Valjin iz Kali u ime svoje Sokolske čete želi novo-osnovanoj četi što bolji razvitak. Student Simićev A. iz Sutomišćice u svom temperamentnom govoru pozdravlja prisutne i poziva ih da svi stupe u četu, a osobito to preporuča mladima. Nato je nastalo narodno veselje uz sviranje sokolske glazbe.

Župa Vel. Bečkerek

BANATSKI KARLOVAC. — 9 januara o. g. na dan rođenja Nj. Vel. Kraljice, priredilo je ovdajšnje Sokolsko društvo zabavno veče. Na poziv našeg sokolskog starešine brata dr. Svetozara Mijatovića, lekara odazvalo se vrsnačko železničarsko sokolsko udruženje, te je, ne žaleći ni truda, ni troška, po ovoj četi zimi sledovalo pozivu, i došlo je u ovo mesto. Pozdravni govor, koji je usled bolesti našeg starešine, održao brat Bogdanović, potčel ovdajšnje železničke sanice, dirnuo je svakog iskrenog rodoljuba i Sokola.

Zatim su otstvirala braća tamburaši pod vodstvom svoga kapelnika, Dimitrija Jovanovića, niz raznih pesama. Zatim su sledovala tri pozorišna komada, naime: »Verenik u neprilici«, »Analfabeta« i »Mesečar« od Nušića. Na žalost našeg prosvetara, koji inače revnosno posećuje sve manjinske prestance — nije bilo ni od korova. — Ovim ne mogu da predem čutke preko jedne činjenice, a ta je, da je g. Herz ustupio svoju salu Sokolu besplatno, te je isti još u svakom trošku počastio naše goste. Neka je ovim izražena naša topla blagodarnost.

PODLOKANJ. — Sokolsko društvo Podlokanj, koje je osnovano pre nepune godine dana na dobrovoljačkoj koloniji, priredilo je 7 januara o. g. svoju drugu zabavu s vrlo lepim i obilnim programom. Kako je ova zabava priredena pred godišnjicu opstanka društva, to je vodstvo rešilo, da se prikaže godišnje poslovanje, što se programom i postiglo. Zabava je otvorena pesmom »Sokolski pozdrav«, koju su vrlo skladno otpevala muška i ženska deca u sokolskoj uniformi. Za ovim je brat Koledin pozdravio sakupljene lepim pozdravnim govorom. Nato su posebno muška i ženska deca i muški naraštaj vežbali proste vežbe, a naraštaj i simbolične skupine. Braća Lazarević i Lukić prikazali su jednu šaljivu scenu »Stražar na stražarskom mestu«, slika iz vojničkog života. Kao sledeća tačka prikazani su komad »Bokeljev san«, vrlo lepa alegorija. Na kraju je prikazana šala »Božićno prase«, koja je izvedena na opšte dopadanje. Moralan i materijalan uspeh zabave je iznad svakog očekivanja, što je posledica, da Sokolstvo među dobrovoljcima na koloniji, te njihovom decom hvata čvrst temelj za buduću koristan rad za svog Kralja, Otadžbinu i narod. K.

Župa Zagreb

CRKVENI BOK. — Naša četa održala je 9 januara svoju glavnu godišnju skupštinu, koja je bila izvanredno posećena. U 3 sata otvorio je skupštinu zamjenik starešine brat Vukadinović pozivajući prisutne da upute sokolski pozdrav na najviše mesto, te bratu starešini Prestolonasledniku Petru i velikoj Jugoslaviji. Iza toga pročitani su izveštaji funkcionera čete, koji su saslušani s odobravanjem. Zatim se prešlo na izbor nove uprave u koju su ušla sledeća braća: starešina: Vukadinović Vladimir, upravnik pošte, zamjenik starešine: Klarić Tomislav, tajnik Vojnović Petar, učitelj, blagajnik Đuro Kepčija, trgovac, načelnik Turajlić Božidar, načelnik Jakovčić Vinka, prosvetar Čavić Stevo, sveštenik. Revizori: Beč Jovo, lugar i Vančurenko Pavle, trgovac, pročelnici knjižnice: Sekulić Mile, ratar, glazbene sekcije: Bižić Lazar i diletantske sekcije Radovanović Mile.

Delegat matičnog društva br. Marković pozdravio je prisutne pozivajući novo izabranu upravu na što uspešniji rad u ovoj godini.

DONJI KLASNIĆ. — Naša četa održala je dne 26 dec. pr. g. svoju zabavu s vrlo lepim rasporedom. Iza pozdrava starešine br. Carića izveli su članovi čete šaljivi igrokaz »Jazavac pred sudom«, koji je vrlo lepo odigran i nagrađen obiljem pljeska i pohvale. Nato je naš mali Sokolčić Milan Sarapa izdeklamovao pesmicu »Hodite s nama«, vrlo čuvstveno i efektno. Iza ovoga pojavio se na pozornici tajnik čete br. Sarapa, koji je govorio o Sokolstvu u idejnom pogledu. Njegov je govor pomno saslušan i nagrađen odobravanjem. Članovi čete, njih šestoro na broju, izveli su nato igrokaz »Prosač bez ljubavi«, koji je nada sve uspeo i poželjno obilje odobravanja. S ovim je bio program zabave zaključen, a nato se je razvila lepa sokolska veselica s igrankom.

IVANIĆ GRAD. — Sokolsko društvo Ivanić Grad održalo je 7 januara svoju IV glavnu skupštinu u gradskoj većnici. Poset članova bio je vrlo slab. U svemu je bilo prisutno 16 lica i to 5 članova i 11 članova uprave.

Skupštinu je otvorio starešina brat dr. Krnjević. Pročitana je poslanica, kao i prigodni dopis bratskog Saveza. Zatim su podneti izveštaji tajnika, načelnika, prosvetara, blagajnika i oruđara. Društvo broji 80 članova i 16 članica, 9 muškog i 26 ženskog naraštaja, 26 muške i 28 ženske dece. Inventar (sprave i tribine) iznosi 7855 dinara. Finansijsko stanje je vrlo slabo. Ovi izveštaji primljeni su na znanje. Zatim se prešlo na raspravljanje o radu i o

razrešnici staroj upravi. Brat Zl. Najman održao je govor o karakteru i shvaćanju sokolske ideje, kao i dosadašnji rad u društvu. Izneo je neshvaćanje dužnosti i nepravilnosti, kojim je ovo društvo nazadovalo. Ističe da se nije imalo načina, da se zadrži vežbače članstvo (radnička klasa), koje se razilo i to zbog nedemokratskih pojava sokolske aristokracije i »plebsa« (»viši« i »niži«). Nadalje, razvila se živa diskusija kod koje su govorili braća dr. Krnjević, E. Babić, J. Kelšin, Mihun, Čorak, Rubetić i M. Klun. Potom se prešlo na izbor uprave pa je primljena ova lista uprave: starešina br. dr. Čvetko Krnjević, zamjenik Franjo Mihun, tajnik Ivo Čorak, prosvetar Edo Babić, blagajnik Josip Kelšin, načelnik Zvonko Rubetić, članovi uprave Zlatko Najman, Luka Pleje, Milka Fajtović, Ivan Kohout Plavec, Milan Hirsli; zamjenici Augusta Vukelić i Milan Brebrić; revizori: Nikola Omerzo i Emil Franko, zamjenik Nikola Čurgus. U časni sud izabrana su braća Vladimir Rubetić, Marko Miljan, Pavao Kezele, Josip Luketić, zamjenici Đuro Hrenčević, Čvetko Santić i F. Barišić.

Nakon što je primljen budžet u iznosu 12.240 dinara, brat blagajnik Kelšin održao je lep govor o potrebi intenzivnog sokolskog dela. Zatim se raspravljalo o internim stvarima društva, a onda je brat starešina dr. Krnjević zaključio ovu skupštinu. Sa skupštine su odlasli brzojavni pozdravi Nj. Vel. Kralju i starešini SSKJ Nj. V. Prestolonasledniku. Zl. N.

SAMOBOR. — Naše Sokolsko društvo održalo je svoju godišnju glavnu skupštinu dne 10 januara. Iz tajničkog izveštaja vidi se, da je društveni rad bio vrlo plodan u svakom pogledu. Izveštaj je bio vrlo dobro i objektivno sastavljen tako, da je dao jasnu sliku čitavog društvenog rada. Iz načelničkog izveštaja razabire se, da je tehnički rad bio kroz godinu vrlo različit, ali da se ipak oseća stalni napredak u svim kategorijama vežbača. Društvo je nastupilo u mnogim priredbama bilo svojim ili okolnih društava. I prosvetni rad bio je vrlo intenzivan održavajući razna prigodna predavanja i zabave prosvetnog karaktera. Nakon izveštaja prešlo se na izbor nove uprave, koja je sastavljena ovako: Milan Švarić, starešina; dr. Milan Dvorak, zam. starešine; Alfred Stiene, tajnik; Marko Klešić, blagajnik; Adolf Paar, načelnik; Stjepan Paar, zam. načelnika; Milan Katić, prosvetar; Katja Matijević, načelnica; Pavao Cesar, Antun Peršin, Artur Seindel, Antun Mahović, Stjepan Tunjko, Julka Hočevar, Dilda Sertić, Marijan Potočnjak, Franjo Lodeša, odbornici: Srećko Pandić, Stanko Kompare i Eugen Košak, revizori.

Širite sokolsku štampu!

Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

I. sveska:	E. Gangl: O sokolski ideji.
II. "	Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
III. "	Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
IV. "	Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
V. "	Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
VI. "	Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
VII. "	Jan Křen: Cilj sokolskih težanj.
VIII. "	E. Gangl: Tyrševo Sokolstvo. (Sloven. tekst).
VIII. a "	Isto. (Srpsko-hrvatski tekst)
IX. "	Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. M. Tyrša.
X. "	E. Gangl: Tyrševo poslanstvo. (Slov. tekst)
X. a "	Isto. (Srpsko-hrvatski tekst)

Svaka sveska stoji 3 Din

PUTEVI I CILJEVI

U tvrdom povezu 8 Din

Franjo Mačus: **ODBOJKA (VOLLEY BALL)**
U kartonu 12 Din

Franjo Malin: **Praktički udžbenik češkog jezika**
U kartonu 15 Din

Dr. Viktor Novak: **SVESLOVENSKA MISAO**
U kartonu 9 Din

Miroslav Ambrožić: **METODIKA SOKOLSKJE VZGOJE**
U tvrdom povezu 36 Din

Franjo Malin: **ČEHOSLOVACI I ČEHOSLOVAČKA**
U kartonu 15 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica
Ljubljana, Narodni dom

Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake, lepake za sokolske prireditve Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- i večbarvnem tisku. / Lastna tvornica šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

KNJIGARNA
V LJUBLJANI
PODRUŽNICA
V MARIBORU
Tyrševa ulica štev. 44

**UČITELJSKA
TISKARNA**

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

Ljuštiona riže d.d., Sušak

Akcijski kapital Din 3.000.000.—

Proizvadjia sve vrsti riže

18-1

Jadvar a. d., Sušak

TELEFON 229

Vrši najjeftinije i najkulantnije sve špeditorske poslove.

19-1

ŠIRITE SOKOLSKU
!! ŠTAMPU: !!
„SOKOLSKI GLASNIK“
„SOKO“, „SOKOLIĆ“ i
„NAŠU RADOŠĆ“

KLIJEJE
vseh vrst fotografijah
ali risbah
izvrsuje
najsolidnejše
KLIJARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVAČA

17-4